

Ochotnicza Straż Pożarna w Łaznowie i jej wielokierunkowa aktywność

Pierwsze informacje o miejscowości Łaznów zachowały się w dokumencie księcia łęczyckiego i dobrzyńskiego Władysława z 1337 roku¹. Zdaniem profesora Stanisława Mariana Zajączkowskiego "...ten punkt osadniczy - dotyczy Łaznowa T. J. - istniał już w okresie wczesnofeudalnym i był wówczas własnością monarszą. Reasumując stwierdzam, że Łaznów powstał najprawdopodobniej w I okresie rozwoju osadnictwa, w wieku XI, a może jeszcze w końcu poprzedniego tysiąclecia"².

Tak zwany łaznowski klucz majątkowy należał do biskupstwa włocławskiego założonego w 1124 roku. W XVI wieku do klucza łaznowskiego należały następujące osady: Będzelin (1374 r.), Chrusty (1567 r.), Łaznów (1137 r.), Popielawy (1426 r.), Rokiciny (1430 r.)³.

Istotną rolę w życiu łaznowskiego klucza majątkowego spełniał Kościół parafialny fundowany i erygowany przez właściciela tej osady - biskupa włocławskiego Jana Szafrąca w 1431 roku⁴. Założona parafia otrzymała "...pole z ogrodem położone koło budynku kościelnego, dalej dwa łany ziemi "pro alodio" z łąkami do nich należącymi, następnie dwa dalsze łany wraz z dwoma mieszkającymi tam kmieciami, usytuowane koło sadzawki, jedną karczmę i młyn ze stawem w Łaznowie, część lasu ciągnącego się od omawianej wsi w stronę Kurowic wraz z barciami już istniejącymi"⁵.

Parafia uzyskała też pozwolenie na zakładanie nowych barci. Biskup nadał jej dziesięciny snopowe we wsiach Łaznów, Będzelin i Gałkówku. Mieszkańcy Łaznowa i Popielaw byli zobowiązani do oddawania parafii z każdego łanu po dwa korce żyta i korcu owsa.

Treścią referatu nie jest chronologiczny opis dziejów Łaznowa i dlatego zwracamy uwagę na wydarzenia i fakty oddziałujące na środowisko w ok-

¹ Stanisław Marian Zajączkowski, *Uwagi nad dziejami dóbr łaznowski i niesułkowskich biskupstwa włocławskiego do końca XVI wieku*, Łódź 2000, s. 25.

² Tamże, s. 26.

³ Tamże, s. 21 - 28.

⁴ Tamże, s. 110.

⁵ Tamże, s. 110.

resie wielu lat. Tym znaczącym rokiem był 1808, w którym założono szkołę⁶.

Gmina Łaznów składała się na początku XIX wieku z majątku nazywanego Ekonomią Narodową bądź Rządową. Obszar gminy przetrwał "...bez zmian od początku XIX wieku do dnia dzisiejszego"⁷. Chodziło tu o następujące wsie: Łaznów, Popielawy, Rokiciny, Michałów, Kolonia Łaznów.

Ten pogląd Stefana Ignara nie jest precyzyjny. Wiele zmian administracyjnych na przestrzeni 200 lat ukształtowało nową strukturę gminy, co jest prawidłowością rozwoju społeczno-politycznego i gospodarczego kraju.

Działalność szkoły elementarnej w Łaznowie w latach 1808-1844 borykała się z trudnościami finansowymi, której utrzymanie należało w praktyce do miejscowych chłopów. Decycentem funkcjonowania szkoły nie był nauczyciel, lecz dzierżawca i miejscowy ksiądz. "Mimo tak wielkich przeszkód i braków szkoła w Łaznowie zakorzenia się jako instytucja ... i niewątpliwie przyniosła korzyści środowisku, a przynajmniej świadomości długoletniej tradycji oświatowej"⁸.

Jedną z najstarszych i trwających do dzisiaj organizacji społeczno-oświatowych i kulturalnych na wsi jest Ochotnicza Straż Pożarna (OSP)⁹. W drugiej połowie XIX wieku w zaborze rosyjskim powstawały "stowarzyszenia ogniowe złożone z ochotników" jak informowały oficjalne dokumenty zaborcy. Podajemy przykładowo powstałe straże: 1864 - Kalisz, 1871 - Częstochowa, 1874 - Zgierz, 1876 - Łódź, 1877 - Tomaszów Mazowiecki 1879 - Łowicz. Ochotnicza Straż Pożarna w Łaznowie powstała w 1922 roku dzięki staraniom władz gminnych z wójtem Janem Czerwińskim i sekretarzem Misztalem.

Tymi, którzy inicjowali i zabiegali o powstanie OSP w Łaznowie byli: Aleksy Marusik, Antoni Pleska, Bronisław Krola, Romuald Lachowicz, Stanisław Marusik, Władysław Kufel.

W składzie pierwszego Zarządu OSP byli:

- Prezes, ksiądz Józef Madaliński, proboszcz parafii rzymsko-katolickiej w Łaznowie
- Naczelnik, Jan Piłsudzki, administrator majątku ziemskiego Łaznów, Ekonomia Narodowa
- Zastępca naczelnika, Jan Packi, rolnik z Łaznowa

⁶ Eugenia Podgórska, *Poglądy chłopów na funkcję szkoły w drugiej połowie XIX wieku na przykładzie Łaznowa*, Zeszyty Naukowe UŁ, seria I, Nauki Historyczno - Społeczne, z. 63, Łódź 1969, s. 69 - 82.

Por. także, Stefan Ignar, *Historia szkoły w Łaznowie*, 1959, s. 10.

⁷ S. Ignar, *Historia szkoły* ... op. cit., s. 17 i dalsze.

⁸ Tamże, s. 43.

⁹ J.R. Szaflik, *Dzieje Ochotniczych Straży Pożarnych*, Warszawa 1985.

- Sekretarz, Romuald Lachowicz, właściciel majątku ziemskiego w Popielawach¹⁰.

Trudności ekonomiczne, inne potrzeby w gminie spowodowały, że dopiero w maju 1936 r. rozpoczęto budowę własnego budynku OSP w Łaznowie. Remizę budował Michał Judasz przy współpracy Stanisława Marusika i Andrzeja Andryszka. Fundusze pozyskiwano przez loterie fantowe, zbiórki uliczne, zabawy taneczne. Otrzymywano również fundusze z Urzędu Gminy w Łaznowie, Powiatowego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, z Sejmiku Powiatowego w Brzezinach. Brakowało pieniędzy na podstawowe wyposażenie strażackie, umundurowanie i budowę remizy.

Straż do pożarów jeździła zaprzęgami konnymi. Pierwszym samochodem bojowym był używany "Steyer" produkcji austriackiej zakupiony z publicznych składek.

Pomimo kontynuowanej budowy remizy, trudności materialnych, OSP w Łaznowie pomagała przy budowie szkoły w latach 1935-1938. Były to formy bezpośrednich prac budowlanych, zwózka materiałów i wszelkiego rodzaju prace usługowe.

Polityka eksterminacyjna w latach okupacji hitlerowskiej spowodowała, że OSP zmuszona została do działalności w zakresie pożarnictwa i ochrony mienia pod ścisłym nadzorem niemieckim. Łaznowscy strażacy brali też udział w pracy konspiracyjnej jak: wspomaganie akcji partyzanckich, kolportaż tajnej prasy, informacje o antypolskich planach wobec środowiska. Pierwsze walne zgromadzenie członków OSP po wyzwoleniu odbyło się 9 września 1945 roku. Przystąpiono do przywrócenia i rozszerzenia działalności OSP¹¹.

W 1963 roku Zarząd OSP w Łaznowie podjął decyzję o budowie nowej remizy. W ówczesnym Zarządzie byli: Jan Pleska, Jan Ludwiczak, Jan Kopytek, Tadeusz Cuper, Antoni Waszczykowski, Jan Andryszek. Zamierzenia zostały pozytywnie ocenione i wsparte przez Komendę Straży Pożarnej w Brzezinach i miejscowe społeczeństwo.

Ważnym wydarzeniem w historii OSP był rok 1968, kiedy to ówczesny naczelnik Henryk Pleska zorganizował męską drużynę młodzieżową.

Budowę nowej strażnicy zakończono w 1972 roku. Uroczystości oficjalnego otwarcia strażnicy, wręczenia sztandaru Jednostce i wmurowanie pamiątkowej tablicy nastąpiło 20 października 1974 roku. Jubileusz 50-lecia OSP w Łaznowie przesunięto więc o dwa lata później.

¹⁰ Por. Kronika Orkiestry Dętej i Ochotniczej Straży Pożarnej w Łaznowie 1916 - 1922, w posiadaniu Zarządu OSP w Łaznowie.

¹¹ Brak materiałów źródłowych utrudnia bardziej szczegółowe i chronologiczne przedstawienie działalności OSP w Łaznowie. Por. także T. Jalmużna, *Tajne nauczanie na ziemi łódzkiej*, Warszawa 1977.

W kolejnych latach wzbogacało się wyposażenie w sprzęt OSP. W 1984 roku dzięki staraniom Zarządu OSP w Łaznowie i przy pomocy Komendy Rejonowej Straży Pożarnej w Koluszkach otrzymano samochód pożarniczy "Star 240L", typ 005, który był z kolei piątym własnym samochodem. Na uwagę zasługuje udział tego wyposażenia - samochód i urządzenia specjalistyczne w gaszeniu dużego kompleksu leśnego koło Kuźni Raciborskiej. Był to fakt solidarności i odwagi łaznowskich strażaków w skali kraju.

O wzajemnej współpracy OSP w Łaznowie i środowiska świadczy oddanie w 1983 roku zaplecza socjalnego w remizie, gdzie odbywają się uroczystości oficjalne i prywatne - wesela, chrzciny i inne. Wśród wielu członków OSP w tych latach szczególnie aktywnymi byli: Jan Płaska, Henryk Jałmużna, Stanisław Judasz, Henryk Andryszek, Zenon Płeska i inni.

Uroczyste otwarcie zaplecza socjalnego połączono z obchodami 60-lecia OSP w Łaznowie w dniu 4 września 1983. Wielu druhów otrzymało odznaczenia resortowe.

Złote medale za zasługi dla pożarnictwa otrzymali: Jałmużna Henryk, Januszkiewicz Henryk, Kowalczyk Mieczysław, Ludwiczak Marian.

Srebrne medale za zasługi dla pożarnictwa otrzymali: Andryszek Henryk, Judasz Stanisław, Kiełbasa Marian, Malinowski Jan.

Brązowe medale otrzymali: Andryszek Marian, Bąbel Bolesław, Karp Romuald, Płeska Adam, Płeska Wacław, Sadowski Kazimierz, Płeska Zenon, Stasiak Wiesław, Szymański Eugeniusz, Waszczykowski Józef.

Medale Wzorowego Strażaka wręczono Biernackiemu Stanisławowi, Derachowi Stanisławowi, Pietrzakowi Marianowi, Sapale Marianowi, Szymańskiemu Eugeniuszowi.

Wielu strażaków wcześniej, w 1963 roku i po 1985 roku otrzymało dyplomy uznania nadane przez Wojewódzką Komendę Straży Pożarnej, listy gratulacyjne z Zarządu Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych. W 1985 r. OSP w Łaznowie otrzymała dyplom uznania nadany przez Zarząd Gminny za zdobycie III-go miejsca w gminnych zawodach sportowo - pożarniczych.

W 1984 r. OSP w Łaznowie liczyła 40 członków czynnych. Naczelnikiem był wówczas druh Zenon Płeska. O funkcjonowaniu jednostki - nie tylko OSP w Łaznowie - decydowali i decydują ludzie. Szczególnie wiele czyniły kolejne władze. Składy Zarządów z poszczególnych lat podajemy w układzie chronologicznym. Ich wybór i zaprezentowanie pozwoliły aktualnie dostępne materiały.

Rok 1928

Prezes	Henryk Lubczyński
Vice-prezes	Aleksy Marusik
Naczelnik	Władysław Marusik

Komisja Rewizyjna:	Ksiądz Roman Borowski, Jan Pakuła, Jan Pracki
Rok 1931	
Prezes	Henryk Lubczyński
Vice-prezes	Andrzej Marusik
Naczelnik	Jan Kopytek
Z-ca Naczelnika	Władysław Biernacki
Sekretarz	Stefan Pleska
Skarbnik	Jan Marusik
Gospodarz	Antoni Sala
Komisja Rewizyjna:	Jan Andryszek, Józef Brysik, Michał Judasz
Rok 1935	
Prezes	Jan Pracki
Naczelnik	Władysław Biernacki
Z-ca Naczelnika	Andrzej Marusik
Skarbnik	Ludwik Szymański
Gospodarz	Bronisław Krala
Komisja Rewizyjna:	Mateusz Pakuła, Ludwik Wojtaszek
Rok 1939	
Prezes	Andrzej Marusik
Naczelnik	Ludwik Szymański
Członkowie Zarządu:	Antoni Pleska, Bronisław Krala, Jan Pira, Władysław Szymański, Jan Pleska, Józef Pakuła, Jan Miksa
Komisja Rewizyjna:	Jan Andryszek, Aleksy Marusik, Józef Brysik
Rok 1945	
Komendant	Jan Kopytek
Z-ca Komendanta	Józef Pakuła
Zarząd	Stanisław Pleska, Andrzej Marusik, Bolesław Brysik, Stefan Pleska, Marian Kufel
Komisja Rewizyjna:	Mateusz Pakuła, Stefan Januszkiewicz, Marian Ludwiczak
Rok 1949	
Zarząd	Stanisław Pleska, Józef Pakuła, Marian Kufel, Walenty Wachowiec, Andrzej Marusik, Marian Ludwiczak, Ludwik Szymański
Komisja Rewizyjna:	Stanisław Pakuła, Aleksy Marusik
Rok 1952	
Zarząd	Stanisław Pleska, Jan Pleska, Ludwik Szymański, Jan Malinowski, Andrzej Marusik, Stefan Januszkiewicz, Eugeniusz Marusik
Komisja Rewizyjna:	Marian Ludwiczak, Stefan Pleska, Henryk Gamus

Rok 1955

Zarząd

Jan Pleska, Ludwik Szymański, Eugeniusz Marusik, Antoni Jałmużna, Antoni Szymański
Stefan Pleska, Stefan Krych, Stanisław Pakuła

Komisja Rewizyjna:

Rok 1957

Prezes

Jan Pleska

Naczelnik

Jan Ludwiczak

Członkowie Zarządu

Antoni Szymański, Henryk Pleska, Henryk Gamus,
Marian Waszczykowski, Tadeusz Cuper

Komisja Rewizyjna:

Władysław Marusik, Mieczysław Kowalczyk,
Stanisław Szymański

Rok 1964

Prezes

Jan Pleska

Naczelnik

Jan Ludwiczak

Sekretarz

Marian Waszczykowski

Skarbnik

Tadeusz Cuper

Gospodarz

Antoni Szymański

Członkowie Zarządu

Henryk Gamus, Stefan Pleska

Komisja Rewizyjna:

Marian Ludwiczak, Józef Waszczykowski,
Jan Kopytek

Rok 1969

Prezes

Jan Pleska

I vice-Prezes

Henryk Pleska

II vice-Prezes

Marian Kowalczyk

Skarbnik

Tadeusz Cuper

Sekretarz

Henryk Andryszek

Gospodarz

Stefan Pleska

Komisja Rewizyjna:

Marian Ludwiczak, Józef Waszczykowski,
Jan Ludwiczak

Rok 1976

Prezes

Jan Pleska

Vice-Prezes

Henryk Jałmużna, syn Franciszka

Sekretarz

Zenon Pleska

Skarbnik

Marian Ludwiczak

Gospodarz

Adam Pleska

Naczelnik

Henryk Pleska

Komisja Rewizyjna:

Bolesław Brysik, Eugeniusz Szymański, Marian
Andryszek, Jerzy Iskierka

Rok 1980

Prezes

Jan Pleska

Vice-Prezes

Henryk Jałmużna, syn Franciszka

Skarbnik	Kazimierz Samiec
Sekretarz	Zenon Pleska
Z-ca Naczelnika	Stanisław Judasz
Gospodarz	Marian Kielbasa
Komisja Rewizyjna:	Eugeniusz Szymański, Bolesław Bąbel, Marian Andryszek

Rok 1983

Prezes	Jan Pleska
Vice-Prezes	Henryk Jajmużna, syn Franciszka
Skarbnik	Kazimierz Sadowski
Sekretarz	Henryk Andryszek
Gospodarz	Zenon Smejda
Członek Zarządu	Marian Kowalczyk
Komisja Rewizyjna:	Eugeniusz Szymański, Bolesław Bąbel, Marian Andryszek

Rok 1987

Prezes	Jan Pleska
Vice-Prezes	
Naczelnik	Sławomir Derach
Sekretarz	Henryk Andryszek
Skarbnik	Marian Sapała
Gospodarz	Stanisław Judasz
Członek Zarządu	Eugeniusz Szymański, Edward Joachimczak
Komisja Rewizyjna:	Bolesław Bąbel, Marian Pietrzak, Jan Marus

Istotnym przedsięwzięciem łaznowskich druhów OSP była (1991) budowa basenu ppoż., który w krótkim okresie został zaniedbany. Teren na którym się znajduje był wydzierżawiony prywatnym użytkownikom. Niekorzystnym było także jego usytuowanie, a zwłaszcza ograniczona dostępność i wymiana wody.

Sala OSP w Łaznowie zawsze była otwarta dla środowiska. W latach 60-tych regularnie, co tydzień przyjeżdżało tu kino objazdowe i wyświetlano filmy. Na prośbę księdza proboszcza w Łaznowie i organizatorów "Oaz" dla rodzin katolickich urządzano w sali - miesiące letnie w latach 90-ych - stołówkę. Przez cały okres działalności OSP - zarówno w starej, jak i nowej sali - organizowano zabawy taneczne i dyskoteki.

Lokal strażacki był miejscem integracji społecznej. Poszczególne oddziały OSP funkcjonują według przyjętych statutów. Obecne OSP działają w oparciu o przepisy praw o stowarzyszeniach z dnia 7.04.1989 (Dz. Urz. Nr 20 poz. 104). Kwestie dotyczące ochrony przeciwpożarowej - określone w strukturach OSP - wymagają konsultacji i uzgodnień z Komendantami Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej.

Ustawa z dnia 24.08.1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dziennik Ustaw nr 81 poz. 35) nakłada na gminy obowiązek finansowania ochotniczych straży pożarnych.

Wielki wkład w życie kulturalne środowiska miała i ma do dzisiaj orkiestra dęta, która jest integralną częścią OSP w Łaznowie. Powstała wcześniej niż straż pożarna, a mianowicie w 1916 roku. Założycielem był mieszkaniec Łaznowa Antoni Pleska. W okresie jej powstania było 16 uczestników i każdy posiadał własny instrument. Skład orkiestrantów był wąski i rekrutujący się - przede wszystkim - z Łaznowa. Byli także pojedynczy członkowie zespołu z pobliskich miejscowości, np. Ludwik Jaksoń, Józef Bajon, Stanisław Lniarek z Rokicin, Stefan Januszkiewicz z Popielaw.

Pierwszym kapelmistrzem był Kamiński (brak imienia w źródłach) z Tomaszowa Maz., który prowadził orkiestrę w latach 1916-1917. Aktywnymi organizatorami w orkiestrze dętej w Łaznowie byli Aleksy Marusik, Jan Packi, Stanisław Marusik - nauczyciel szkoły podstawowej z Łaznowa, Jan Piłsudski - administrator majątku państwowego w Łaznowie, Antoni Pleska. Dzięki nim władze centralne i powiatowe przydzieliły "muzykantom" łaznowskim nowe instrumenty.

Kolejnymi kapelmistrzami orkiestry byli: Chojnacki (brak imienia w źródłach) i Stefan Januszkiewicz z Popielaw, który pracował do końca swojego życia. Od 1989 r. kapelmistrzem był Jan Piątkowski. Za jego kadencji zwiększyła się liczebność orkiestry, rozszerzył repertuar. Kolejno orkiestrą kierował Zdzisław Michalski, a obecnie Andrzej Pagowski z Łodzi.

Przez cały okres istnienia orkiestra dęta wykazuje dużą żywotność artystyczną i usługową. Bierze udział w uroczystościach świąt państwowych, kościelnych i prywatnych. Znane są koncerty i występy orkiestry dętej z okazji imienin, urodzin i pogrzebów. Miała również osiągnięcia i nagrody w konkursach orkiestr dętych. Podajemy przykładowo:

- I-sze miejsce w konkursie orkiestr powiatowych - 1935 r.
- Dyplom za zajęcie 3 miejsca w I-ym Ogólnopolskim Festiwalu Orkiestr Dętych w Piotrkowie Trybunalskim.

We wrześniu 1966 roku orkiestra obchodziła jubileusz 50-lecia istnienia. Uroczystość tę uświetniły występy zespołu artystycznego "Wesoły Autobus". Stało się tradycją, że orkiestra dęta w Łaznowie bierze udział w uroczystościach rocznicowych OSP w Łaznowie.

Członkowie orkiestry to wychowankowie długoletnich szkoleniowców i dyrygentów. Są to niewątpliwie sukcesy wychowawcze. Obecnie orkiestra skupia - obok członków dorosłych - młodzież męską i żeńską. Zaangażowanie się młodzieży jest sukcesem zespołu i kolejnych dyrygentów.

OSP w Łaznowie legitymuje się dużym stopniem uspołecznienia. W dniach 30.08 - 4.09.1992 r. sekcja bojowa w składzie Władysław Błaszczuk, Henryk Andryszek, Grzegorz Jendrzejcak, Marian Sapała, Grzegorz Szymań-

ski brała udział w gaszeniu rozległego pożaru lasu koło Kuźni Raciborskiej. Jednostkę wyróżniono za tę aktywność Złotym Medalem dla Pożarnictwa.

Pragniemy podkreślić lojalność i deklarację statutową OSP w Łaznowie wobec swoich władz zwierzchnich i parafialnego kościoła katolickiego pod wezwaniem Matki Boskiej Różańcowej.

OSP w Łaznowie konsekwentnie przestrzegała i realizowała kolejne jubileusze. W 1993 roku - z rocznym opóźnieniem odbyła się uroczystość 70-lecia istnienia OSP w Łaznowie. Wśród wielu wydarzeń - Mszy św. - raportu złożonego wobec władz społeczno-politycznych i resortowych - najistotniejszym było odsłonięcie Pomnika upamiętniającego odzyskanie niepodległości państwa polskiego w 1918 roku. Mszę świętą w tej intencji odprawił w miejscowym Kościele ks. Z. Kowalczyk. Były też odznaczenia i wyróżnienia:

Srebrne medale otrzymali:

1. Waszczykowski Bogdan
2. Mgr Elżbieta Kusideł
3. Stasiak Wiesław
4. Lasota Danuta
5. Pierzchałka Stanisław
6. Gamus Krzysztof

Brazowe medale otrzymali:

1. Jastrzębski Władysław
2. Lewandowski Jan
3. Ścibiorek Józef
4. Rebzda Stanisław

Odznaczenie "Wzorowy Strażak" wręczono następującym Druhom:

1. Bąbel Bolesław
2. Norwiński Krzysztof
3. Jachimczak Edward
4. Milczarek Henryk
5. Szymański Eugeniusz s. Stanisława
6. Lewandowski Bogdan
7. Wachowiec Mirosław
8. Gamus Krzysztof
9. Pierzchałka Stanisław
10. Błaszczuk Władysław
11. Judasz Zbigniew
12. Florczyk Leszek
13. Tkaczyk Stanisław
14. Pleska Jacek
15. Szymański Grzegorz

Ważnym wydarzeniem dla OSP w Łaznowie była decyzja Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dn. 8 marca 1995 r. o włączeniu je-

dnostki do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Druhowie OSP w Łaznowie uczestniczą w zawodach sportowo-pożarniczych z widocznymi sukcesami, np. w 1997 r. w Koluszkach wywalczyli I-sze miejsce pokonując straż OSP w Chrustach. Dało to możliwość wzięcia udziału w Rejonowych Zawodach Sportowo-Pożarniczych odbywających się w Tomaszowie Mazowieckim. Zespół łaznowski zajął piąte miejsce.

OSP Łaznów współpracuje z kierownictwem miejscowej szkoły podstawowej w zakresie naboru młodzieży do orkiestry; wspólnie organizują konkursy i zajęcia praktyczne z zakresu pożarnictwa.

Spolegliwym opiekunem jednostki OSP w Łaznowie jest Ignacy Ścibiorrek - Generał Pożarnictwa, który wywodzi się ze środowiska łaznowskiego. Dzięki wsparciu finansowemu jednostka łaznowska mogła przystąpić do zakupu w 1998 nowego samochodu pożarniczego - STAR 244 L¹².

Uroczyscie obchodzono jubileusz 75-lecia OSP w Łaznowie w dn. 12 lipca 1998 r., na którym jednostka otrzymała nowy sztandar. Wręczono także odznaczenia strażakom OSP Łaznów. Medalem Złotym za Zasługi dla Pożarnictwa uhonorowano: Władysława Jastrzębskiego, Krzysztofa Gamusa, Wiesława Stasiaka. Medale Srebrne otrzymali: Jacek Pleska, Zenon Pleska, Jan Piątkowski. Medale Brązowe wręczono: Jerzemu Marusikowi, Grzegorzowi Jendrzejczykowi, Janowi Marusowi. Odznaczenia Wzorowy Strażak otrzymali: Dariusz Sadowski, Jarosław Derach, Stanisław Senator, Bogdan Szymański, Sławomir Szymański. Odznaczeniami za wysługę lat wyróżniono Henryka Andryszka, Eugeniusza Szymańskiego, Bolesława Bąbla, Mariana Pietrzaka, Krzysztofa Smejde.

W związku z nową reformą administracyjną z 1999 r. Łaznów znajduje się w powiecie tomaszowskim, woj. łódzkie. Jednostka OSP podlega Komendzie Powiatowej w Tomaszowie Mazowieckim.

Wśród sprzymierzeńców OSP w Łaznowie i blisko z nią współpracujących jest Koło Gospodyń Wiejskich (KGW). Wspólnym terenem działań było najbliższe środowisko, w którym występowały takie formy jak: wspólne imprezy - uroczystości, zabawy taneczne, spotkania karnawałowe, prelekcje i odczyty, dożynki. KGW organizowało kursy kroju i szycia, gospodarstwa domowego i inne¹³.

OSP w Łaznowie współpracowała z członkami Ludowego Zespołu Sportowego (LZS) w zakresie ćwiczeń fizycznych, treningów kondycyjnych i roz-

¹² Podstawowym źródłem jest Kronika Orkiestry Dętej i Ochotniczej Straży Pożarnej w Łaznowie w latach 1916 - 1922.

¹³ Maria Urbaniak, *Kierunki rozwoju organizacyjnego Kół Gospodyń Wiejskich*, w: Acta Universitatis Lodzensis, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego, Nauki Humanistyczno - Społeczne, seria I, Zeszyt 43, 1979, s. 187 - 193.

grywek, najczęściej w piłkę nożną na miejscowym boisku. Wielu członków ŁZS to jednocześnie druhowie OSP.

W zakresie gospodarczym OSP współdziałała z Kółkiem Rolniczym. Były też powiązania personalne. Niektórzy druhowie działali społecznie w strukturach Kołka Rolniczego, inni byli pracownikami.

OSP w Łaznowie nie jest strukturą hermetyczną, lecz otwartą na współpracę z innymi jednostkami straży.

W lutym 2001 roku dokonano nowego wyboru Zarządu i Komisji Rewizyjnej OSP w Łaznowie. Aktualny skład Zarządu przedstawia się następująco:

Prezes	Jacek Pleska
Naczelnik	Bogdan Stasio
Sekretarz i Kronikarz	Edward Jachymczak
Skarbnik	Dariusz Sadowski
Z-ca Naczelnika	Krzysztof Gamus
Gospodarz	Grzegorz Andrzejczak
Członek Zarządu	Sławomir Malinowski
Komisja rewizyjna :	Bolesław Bąbel, Krzysztof Norwiński, Tomasz Pleska.

Stan liczbowy jest następujący: 57 członków czynnych, 2 wspierających, 8 honorowych. Orkiestra dęta liczy 20 osób.

Bardzo operatywnym jest aktualny Prezes OSP Łaznowa, Naczelnik i Sapała Marian - kierowca nowego samochodu Star 244L. Na wyróżnienia zasługują również pozostali członkowie Zarządu i łaznowscy strażacy¹⁴. Czasokres 80-lecia istnienia OSP w Łaznowie pozwala stwierdzić, że działalność w straży jest wielopokoleniowa. Tradycje rodzinne motywują do pracy w OSP. W materiałach znajdujemy szczególną aktywność rodziny Plesków, Szymańskich, Kopytków, Jałmużnów, Judaszów, Ludwiczaków, Ścibiorków, Marusików i inne, które są częścią historii OSP.

OSP w Łaznowie od początku powstania była ważną organizacją w życiu środowiska mieszkańców. Obok działalności statutowej realizuje wielokierunkowe prace społeczno-oświatowe, kulturalne. Podtrzymuje tradycje regionu budując tzw. "małe ojczyzny" istotne we współczesnej rzeczywistości.

Jej członkowie wyróżniają się uspołecznieniem, bliskim kontaktem ze środowiskiem, zamiłowaniem w wykonywaniu swoich zadań, poświęceniem dla innych.

¹⁴ Kronika ... op. cit.